

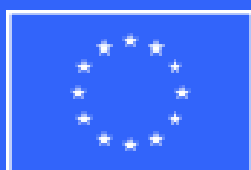
Podpora kurikulární práce škol
Národní pedagogický institut ČR

Český jazyk a literatura pro české školy v zahraničí v přípravě ŠVP dle RVP ZV 2024 na 2. stupni ZŠ

16. 3. 2026

Tereza Podholová

Spolufinancováno
Evropskou unií

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Obsah

Důvod revize

Předmět jako celek

Proměna

Očekávané výsledky učení (OVU)

Klíčové kompetence (KK)

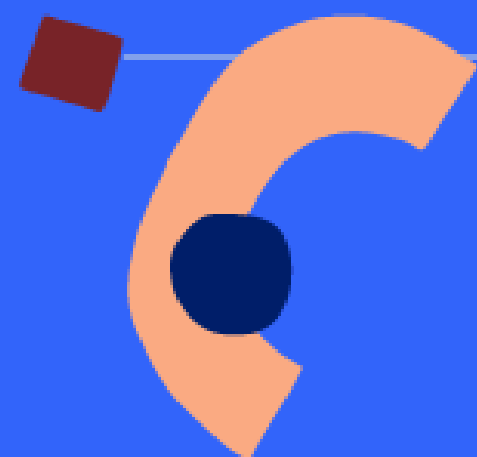
Vztah KK – ZG – předmětu

Příklad OVU, KK a ZG

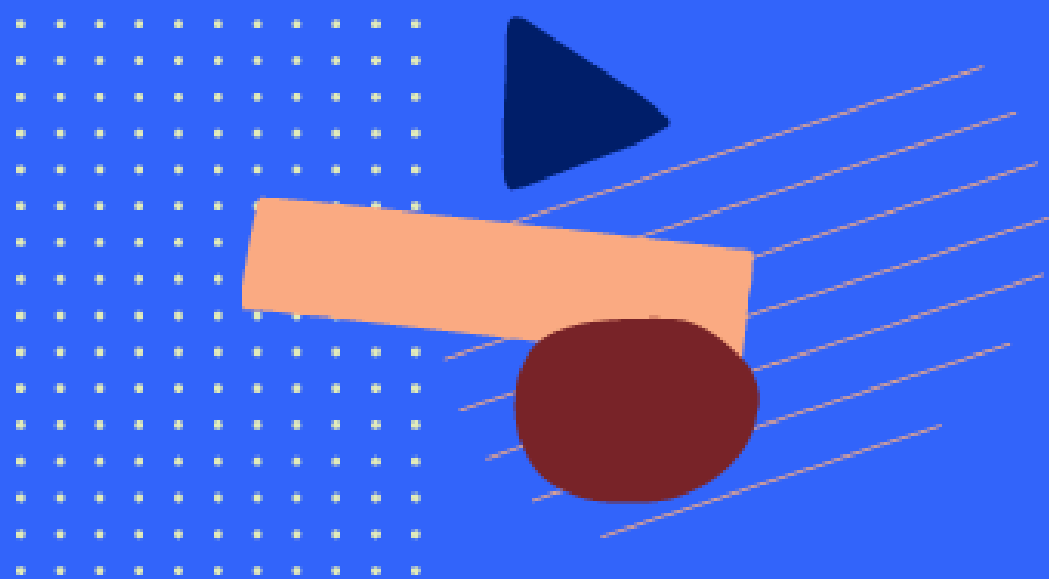
Role žáka

Role učitele

Shrnutí

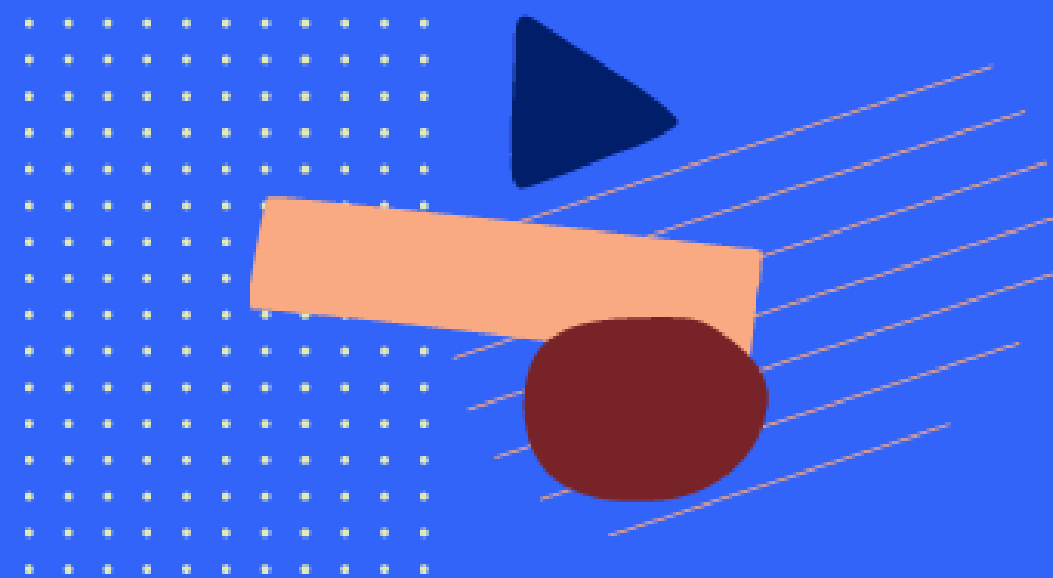
Důvod revize

- probírání látky → rozvoj dovedností
  - ✓ porozumět komunikátu
  - ✓ formulovat myšlenku
  - ✓ používat jazyk v praxi
- o jazyce → pro jazyk, k funkčnímu užití jazyka

Předmět jako celek

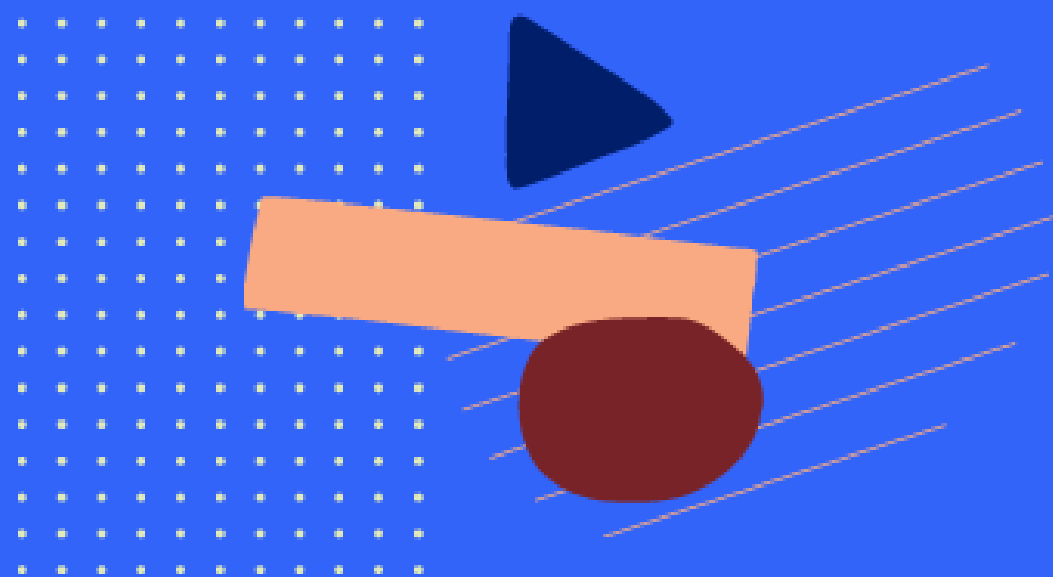
- integrovaný předmět rozvíjející komunikaci
(funkční propojení jazykové, slohové/komunikační a literární výchovy)

Proměna

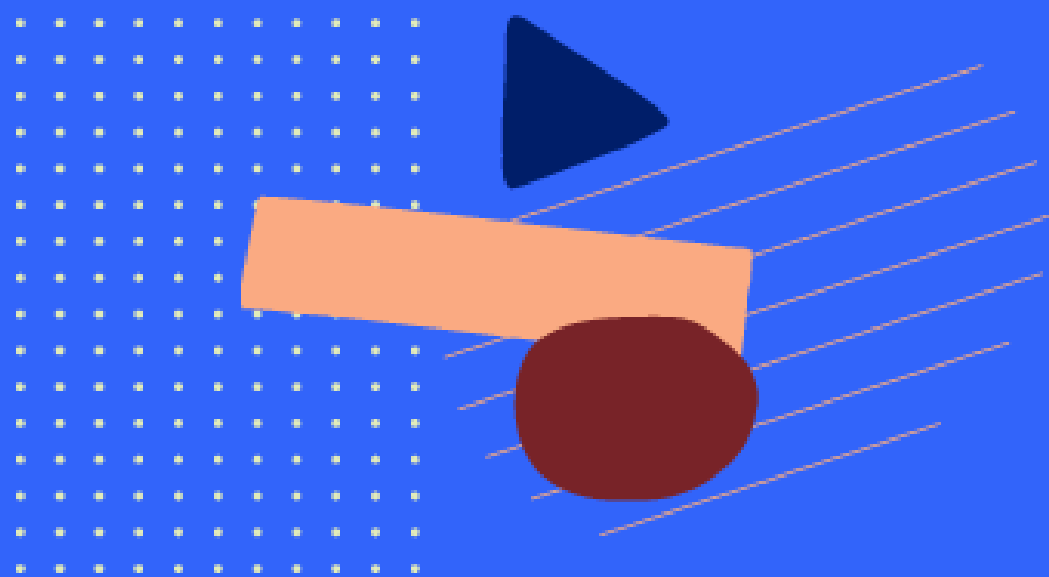
Zaměření na kompetence

- znalosti → OVU → komunikační kompetence
- učivo → smysluplné užívání (učivo není cíl, ale prostředek)
- izolované jevy → práce s texty a situacemi
(textocentrismus, komunikační ukotvení)

Očekávané výsledky učení

(OVU)

16 OVU (≠ izolované, = propojené)

= dovednost, kterou žák uplatňuje

3 úrovně

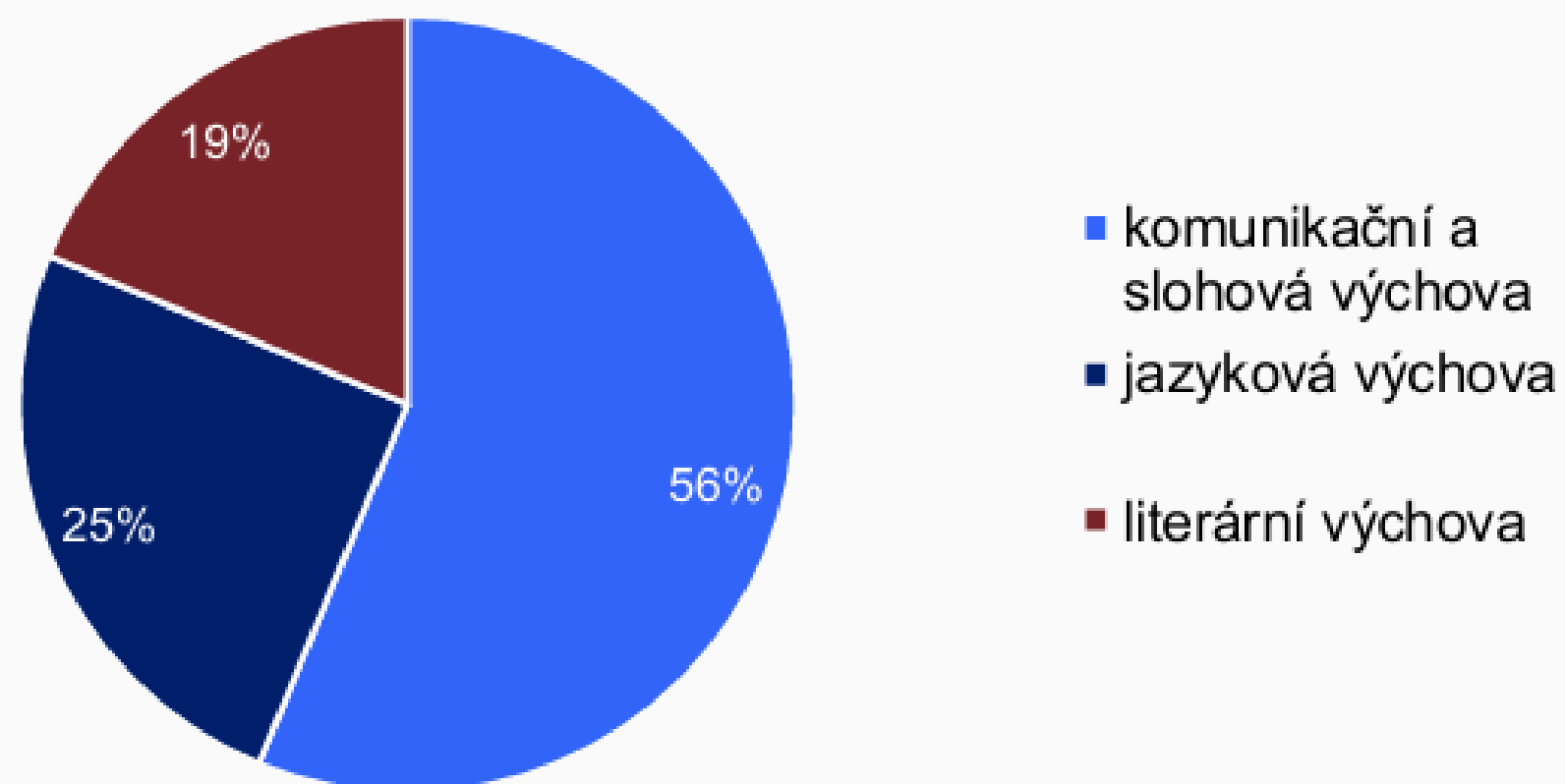
- na začátku
- na cestě
- SPLNĚNO (uzlový bod 9. ročník)

➔ ŠVP

Rozložení OVU

Tradiční dělení

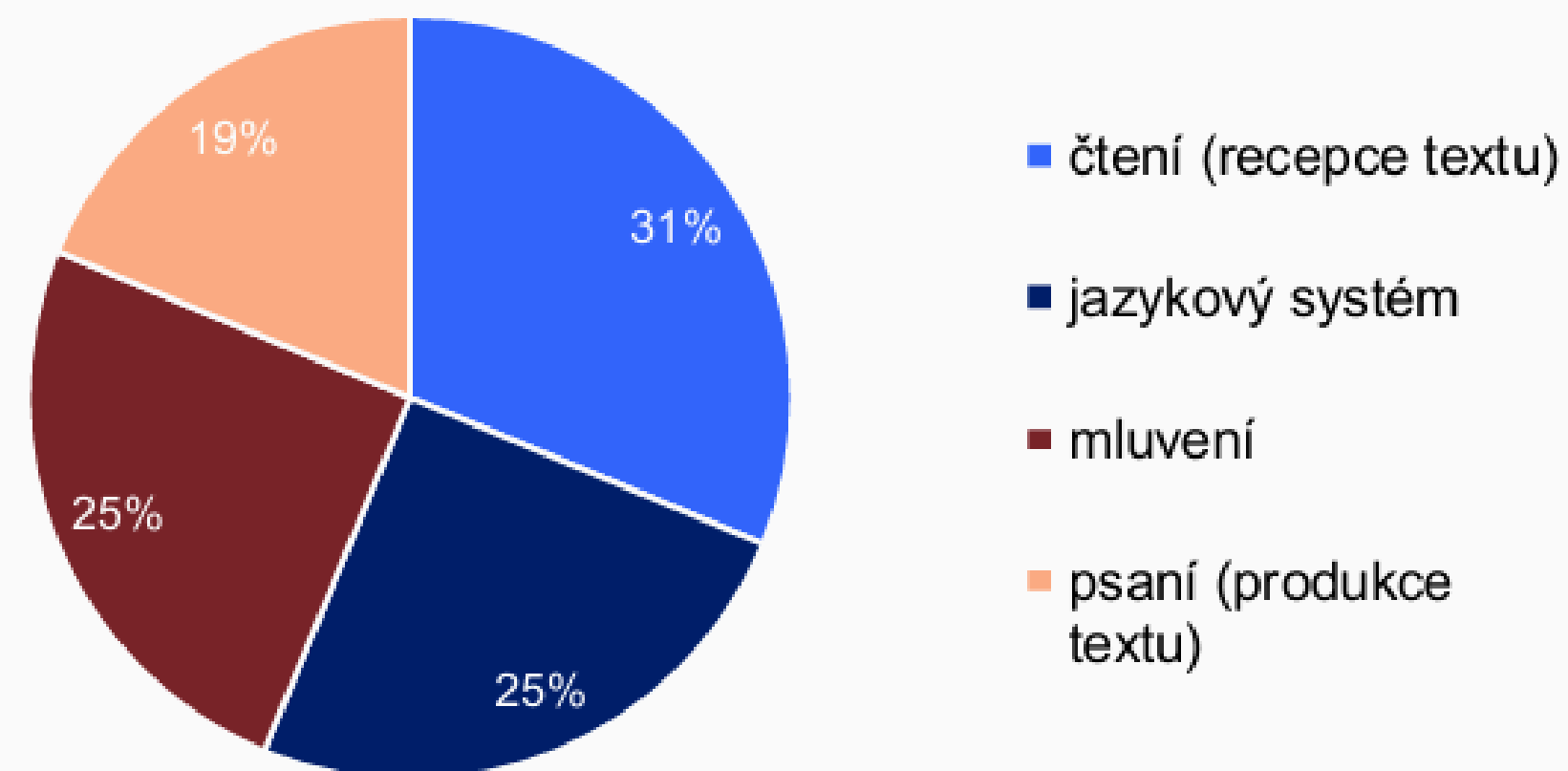
jazyk - sloh/komunikace - literatura

OVU 001, 002, 007, 008, 009, 010, 011, 012, 013
 OVU 003, 004, 005, 006
 OVU 014, 015, 016

Činnostní dělení

jazykové činnosti

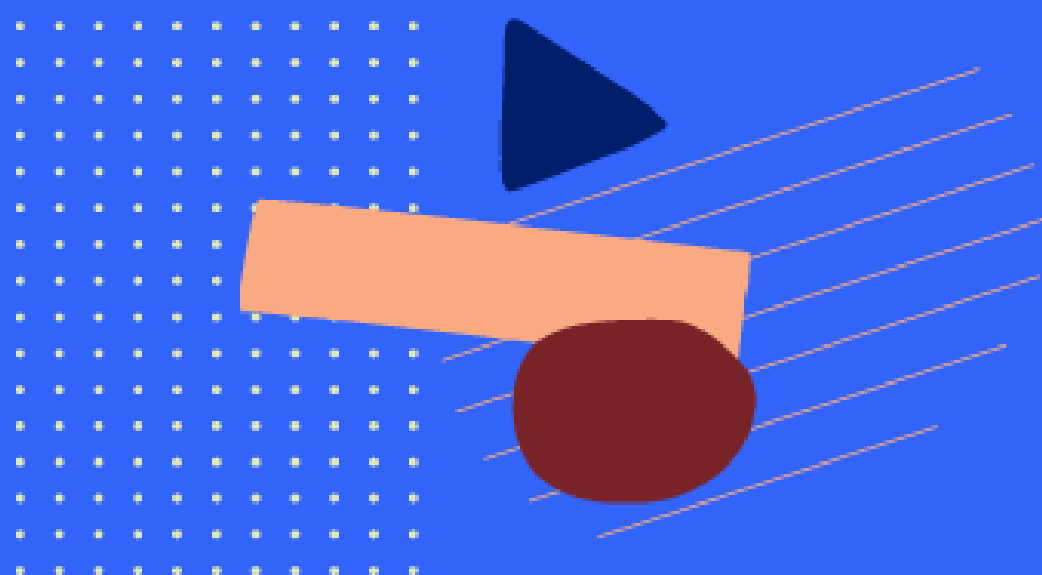
OVU 010, 012, 013, 014, 015
 OVU 001, 002, 009, 011
 OVU 003, 004, 005, 007
 OVU 006, 008, 016

Klíčové kompetence

(KK)

- 8 KK (vlastní podkapitoly)
- spjaté s každým OVU (3-4 podkapitoly KK)
+ vzdělávací strategie

Klíčová kompetence k učení	KKU (2)
Klíčová kompetence komunikační	KKK (4)
Klíčová kompetence osobnostní a sociální	KOS (5)
Klíčová kompetence k občanství a udržitelnosti	KOB (5)
Klíčová kompetence k podnikavosti a pracovní	KPP (4)
Klíčová kompetence k řešení problémů	KRP (4)
Klíčová kompetence kulturní	KKT (4)
Klíčová kompetence digitální	KDI (5)

Vztah KK – ZG – čjl

KK → velmi **obecné schopnosti** člověka

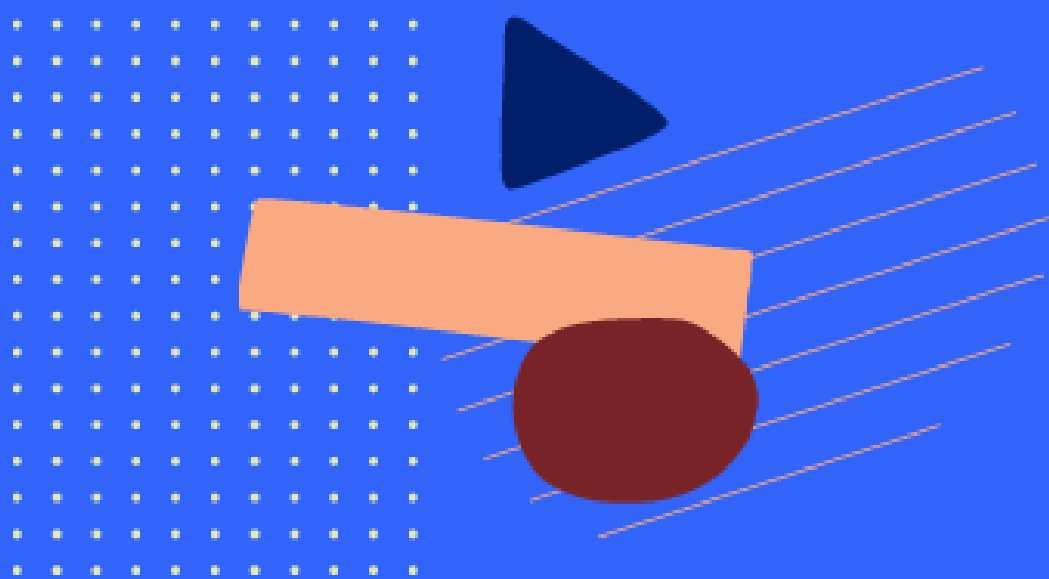
např.: komunikovat, řešit problémy, spolupracovat

ZG → schopnost používat určité **kulturní nástroje**

např.: jazyk

Obor (čjl) → **konkrétní znalosti a dovednosti** toho nástroje

např.: tvarosloví, syntax

Příklad OVU + KK

JJK-CJL-001-ZV9-005: Rozvíjí své znalosti o skladbě a funkčně je využívá.

KK:

KKK-POR (porozumění),

KKK-VYJ (vyjadřování),

KRP-RPS (řešení problematických situací)

Úroveň	Náročnost OVU	Kontext (užití v komunikaci)
Na začátku	✓	✓✓✓
Na cestě	✓✓	✓✓✓
SPLNĚNO	✓✓✓	✓✓✓✓

Jeden text, tři úrovně

VÝCHOZÍ TEXT: Kluci šli domů.

	Na začátku	Na cestě	Splněno
Zadání	Rozšiř větu tak, aby bylo jasné: <ul style="list-style-type: none"> • kdy • kde • jak 	Připiš další větu. Spoj věty tak, aby vyjádřily: <ul style="list-style-type: none"> • důvod • odpor • účel 	Vytvoř krátký odstavec příběhu, ve kterém použiješ souvětí a zajistíš návaznost vět.
Základní gramotnosti	Žák rozvíjí jednoduchou větu.	Žák vytváří souvětí a vztahy mezi větami.	Žák staví souvislý text podle komunikační situace.
Popis	Žák rozvíjí jednoduchou větu tak, aby vzniklo srozumitelné sdělení. Přidává základní významové složky (čas, místo, způsob) a vytváří přirozenou výpověď.	Žák vnímá významové vztahy mezi větami a dokáže je vyjádřit ve vlastním projevu. Vytváří souvětí a sleduje, jak se mění význam sdělení podle zvoleného vztahu.	Žák vědomě využívá poznatky o stavbě věty, souvětí a textu při tvorbě vlastního projevu. Udržuje logickou návaznost sdělení a přizpůsobuje stavbu vět komunikační situaci.
Klíčové kompetence	KKK-POR – porozumění základní informaci ve větě KKK-VYJ – jednoduché rozšíření sdělení	KKK-POR – porozumění významovým vztahům mezi větami KKK-VYJ – vytváření souvětí podle zamýšleného významu KRP-RPS – volba vhodného jazykového řešení pro vyjádření vztahu mezi informacemi	KKK-POR – porozumění stavbě textu a vztahům mezi jeho částmi KKK-VYJ – vědomá stylizace vlastního sdělení KRP-RPS – volba jazykových prostředků podle komunikační situace

Vzdělávací strategie učitele ke KK pro OVU 005, *příklady*

- **autentické texty a jiná jazyková či obrazná sdělení** (novinové články, příspěvky na sociálních sítích, fotografie, ilustrace, mapy, schémata a diagramy, videa apod.)
- **diskuze s žáky o možných významech sdělení a o komunikačním záměru, kterého chtěl autor dosáhnout**
- **volba mezi různě vhodnými receptivními strategiemi** (abstrahovat hlavní myšlenku, odpovědět na vytyčené otázky, doplnit chybějící informace, připravit poznámky pro další využití apod.)
- **pokládání otevřených otázek**
- **vzájemné tutorství žáků** (vrstevnické učení)
- **prvky dramatické výchovy a role-play**
- **analýza situací z různých perspektiv a diskuze o možných řešeních a jejich důsledcích**

Role žáka

(aktivní žák)

- **prostor tvořit a vyjadřovat se** (ne jen doplňovat)
- **volba podoby vlastního sdělení** (např. koho oslovuje, jaký styl použije)
- **reflexe vlastních postupů**
- **sdílení výsledků a reagování na spolužáky**
(komunikace jako obousměrný proces)

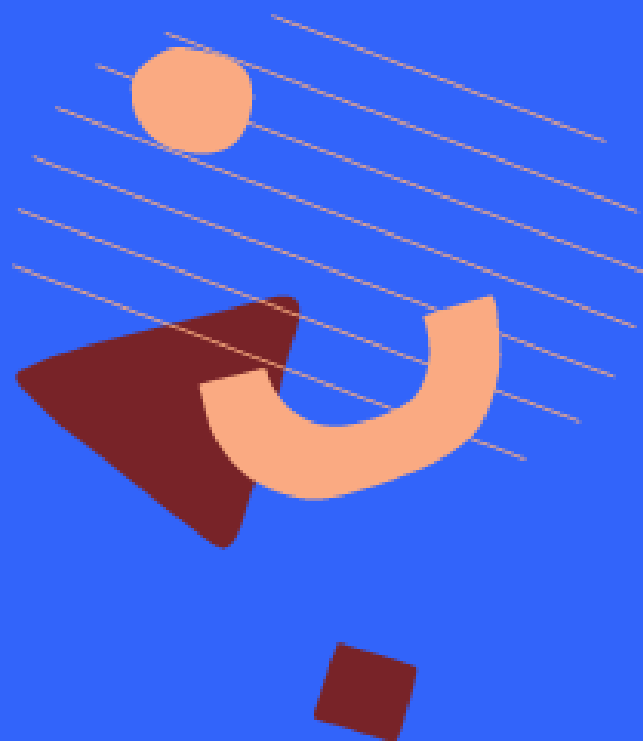
Role učitele

- **nepředkládat hotové pravdy** (otázky, různé cesty, podpora zvědavosti)
- **vytvářet příležitosti, aby se žáci učili sami**
- **nabízet situace k rozhodování, komunikaci, tvoření**
- **přenést odpovědnosti za vlastní učení na žáka**
- **podporovat sebereflexi a sdílení mezi žáky navzájem**
- **reálné komunikační situace**
- **chyba jako přirozená součástí procesu**
- **důraz na proces, nejen na výsledek**

Shrnutí

- **očekávaný výsledek učení (OVU) = jádro výuky**
- **klíčové kompetence = smysl učení**
- **vzdělávací strategie učitele = klíč k aktivnímu žákovi**
- **úrovně úloh = možnost diferenciacce**

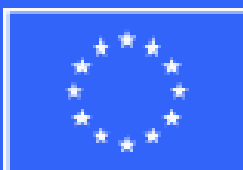

Podpora kurikulární práce škol
Národní pedagogický institut ČR

Děkuji za pozornost.

Tereza Podholová

Spolufinancováno
Evropskou unií

